

Số: 05/2025/QĐST-VDS

Đắk Lắk, ngày 27 tháng 8 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 11 – ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Diễm Anh Trúc.

Thư ký phiên họp: Bà Trần Phụng Kiều – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk tham gia phiên họp:
Ông Trương Đức Cảnh – Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 8 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2025/TLST-VDS ngày 15 tháng 7 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2025/QĐ-VDS ngày 18 tháng 8 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Lương Thị Thu H, sinh năm 1970; Nơi cư trú: F L, phường T, tỉnh Đắk Lắk. Có mặt.

- *Người liên quan đến yêu cầu:* Bà Trần Thị D, sinh năm 1944; Nơi cư trú: 1 N, phường T, tỉnh Đắk Lắk. Vắng mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Lương Thị Thùy G, sinh năm 1968; Nơi cư trú: B T, phường T, tỉnh Đắk Lắk. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu, quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu trình bày như sau:

Bà Trần Thị D là mẹ ruột của bà Lương Thị Thu H và bà Lương Thị Thùy G. Từ tháng 4 năm 2023, bà D bị bệnh liệt nửa người, nhồi máu não, thất ngôn. Gia đình đã đưa đi điều trị nhiều lần nhưng không khỏi. Hiện nay bà D không còn nhận biết được mọi việc xung quanh, mọi sinh hoạt ăn uống và vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc hoàn toàn vào người thân. Vì vậy, bà Lương Thị Thu H đề nghị tuyên bố bà Trần Thị D là người mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Lương Thị Thùy G thống nhất với yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Lương Thị Thu H.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng các quy định pháp luật. Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng các quyền và nghĩa vụ khi tham gia tố tụng.

Về nội dung: Đề nghị căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự, Điều 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự. Chấp nhận yêu cầu của bà Lương Thị Thu H về việc tuyên bố bà Trần Thị D, sinh năm 1944; Nơi cư trú: 1 N, phường T, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk nhận định:

[1] *Về thủ tục tố tụng:* Bà Lương Thị Thu H yêu cầu tuyên bố mẹ ruột là bà Trần Thị D, sinh năm 1944; Nơi cư trú: 1 N, phường T, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] *Về yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

[2.1] Căn cứ nội dung đơn yêu cầu và các tài liệu, chứng cứ khác có tại hồ sơ, xác định: Từ tháng 4 năm 2023, bà Trần Thị D bị bệnh liệt nửa người, nhồi máu não, thất ngôn. Gia đình đã đưa đi điều trị nhiều lần nhưng không khỏi. Hiện nay bà D không còn nhận biết được mọi việc xung quanh, mọi sinh hoạt ăn uống và vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc hoàn toàn vào người thân. Theo yêu cầu của bà Lương Thị Thu H, Toà án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk đã có Quyết định trưng cầu giám định số 03/2025/QĐ-TCGD ngày 28/7/2025 để trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Trần Thị D. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 173 ngày 15/8/2025 của Trung tâm P đã kết luận: - Về y học: Bà Trần Thị D bị bệnh sa sút trí tuệ trong bệnh mạch máu và liệt $\frac{1}{2}$ người (P) (theo Bảng phân loại bệnh tật quốc tế lần thứ 10 - ICD10, bệnh có mã là F01 + G81); - Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Bà Trần Thị D mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Do đó yêu cầu của bà Lương Thị Thu H và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, đúng quy định pháp luật nên cần chấp nhận.

[2.2] Người giám hộ đương nhiên của bà Trần Thị D được xác định theo quy định tại Điều 53 Bộ luật Dân sự.

[3] *Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:* Người yêu cầu – bà Lương Thị Thu H phải nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ các Điều 370, 371, 372, 376 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 22, 53 Bộ luật Dân sự.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lương Thị Thu H.

Tuyên bố: Bà Trần Thị D, sinh năm 1944; Nơi cư trú: 1 N, phường T, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

Người giám hộ đương nhiên của bà Trần Thị D được xác định theo quy định tại Điều 53 Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự và Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án. Bà Lương Thị Thu H phải nộp 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, được khấu trừ vào số tiền tạm ứng 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) đã nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0009053 ngày 15/7/2025 của Phòng Thi hành án dân sự khu vực 11 – Đắk Lắk.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắk Lắk có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND KV11-Đắk Lắk;
- THADS tỉnh Đắk Lắk;
- Đương sự.
- Lưu hồ sơ.

Lê Diễm Anh Trúc